

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟΣ ΙΣΤΟΡΙΚΟΣ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟΣ ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ
(Φ.Ι.ΛΟ.Σ.) ΤΡΙΚΑΛΩΝ

Τ Ρ Ι Κ Α Λ Ι Ν Α

ΕΤΗΣΙΟ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟ ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟ
ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ

ΤΟΜΟΣ 29ος

ΠΡΑΚΤΙΚΑ
8ου ΣΥΜΠΟΣΙΟΥ ΤΡΙΚΑΛΙΝΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
(Τρίκαλα, 31 Οκτωβρίου - 2 Νοεμβρίου 2008)

ΤΡΙΚΑΛΑ 2009

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Σελ.

- Χαιρετισμοί στην τελετή ενάρξεως του Συμποσίου	9
--	---

A. ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

† ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ Ζ. ΣΟΦΙΑΝΟΥ, ομ. καθηγητή Ιονίου Παν/μίου, - Ο καλλιτεχνικός κύκλος διακόσμησης χειρογράφων της Σχολής Ουγροβλαχίας σε κώδικες των Μονών των Μετεώρων	17
ΘΕΟΔΟΣΙΟΥ ΠΥΛΑΡΙΝΟΥ, αν. καθηγητή Ιονίου Παν/μίου, - Το λογοτεχνικό έργο της Μαρούλας Κλιάφα	53
ΛΑΜΠΡΟΥ ΒΑΡΕΛΑ, ερευνητή Κέντρου Ελληνικής Γλώσσας, - «Η Ελλάς κατά των Αθηνών!»: Η συμμετοχή του Νίκου Παππά στην κίνηση για την πνευματική αφύπνιση της επαρχίας	75
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΚΡΕΜΜΥΔΑ, λογοτέχνη - εκδότη, - Νόστος και διαρκής επιστροφή στην πεζογραφία του Ηλία Κεφάλα	83

B. ΙΣΤΟΡΙΑ

ΓΙΑΝΝΗ Α. ΠΙΚΟΥΛΑ, αν. καθηγητή Παν/μίου Θεσσαλίας, - Από τη Φαλώρεα και το Αιγίνιον στην Τρίκκα. Τίτος Λίβιος και Β' Μακεδονικός Πόλεμος	93
ΑΡΓΥΡΗ Π. Π. ΠΕΤΡΟΝΩΤΗ, τ. αν. καθηγητή Παν/μίου Θεσ/νίκης, - Ένας Τρικαλινός στα υψώματα Μπούμπεισι 731 και 717 το 1941 και ένα εκεί Τότε σπάνιο εύρημά του αναγλύφου κλασσικής τέχνης	107
ΣΤΑΥΡΟΥ Γ. ΓΟΥΛΟΥΛΗ, δρος ιστορίας βυζαντινής τέχνης, - Ο όσιος Αθανάσιος ο Μετewορίτης, το κίνημα του Ησυχασμού και το 'κράτος' της Θεσσαλίας (Μία νέα ανάγνωση του Βίου του Νείλου Σταυρά) ...	153
ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ Ι. ΣΤΟΥΡΝΑΡΑ, δρος πολεοδομίας - χωροταξίας Ε.Μ.Π., - Η διαχείριση των υδάτινων πόρων στην περιοχή Τρικάλων κατά την Οθωμανική περίοδο	169
ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ Θ. ΝΑΤΣΙΟΥ, φιλόλογου - προϊστάμενου ΓΑΚ Φθιώτιδος, - Η εγκατάσταση Ασπροποταμιτών στη Λαμία, 1833-1881	187
ΔΡΟΣΙΑΣ ΚΑΤΣΙΑΔΑ, καθηγήτριας γαλλικών - δρος Παν/μίου Ιωαννίνων, - Ο Χρίστος Χρηστοβασίλης στα Τρίκαλα (1879-1894).....	193
ΑΡΙΣΤΕΙΔΗ Ν. ΣΦΕΪΚΟΥ, δρος γεωλογίας, ΔΙΟΝΥΣΙΑΣ Θ. ΝΗΜΑ, φιλόλογου - Μ.Α. αρχαιολογίας, - Η περιοχή Χασίων με την επιστημονική ματιά του Γερμανού γεωλόγου Alfred Philippson.....	205

<i>ΙΟΥΛΙΑΣ ΚΑΝΔΗΛΑ, φιλολόγου - δρος ιστορίας εκπαίδευσης,</i>	
- Η συμβολή της Φιλεκπαιδευτικής Εταιρείας στην εκπαίδευση των κοριτσιών των Τριτσάλων: Αστική Σχολή και Ανώτερο Παρθεναγωγείο (1914-1931)	261
<i>ΜΑΡΟΥΛΑΣ ΚΛΙΑΦΑ, συγγραφέως,</i>	
- Ο Μύλος του Αγαθοκλή (Ματσόπουλου). Η πρώτη βιομηχανική επένδυση στα Τρίκαλα	275
<i>ΘΕΟΔΩΡΟΥ Α. ΝΗΜΑ, δρος ιστορίας - σχολικού συμβούλου φιλολόγων,</i>	
- Γεώργιος Κονδύλης. Η στρατιωτική και πολιτική του δράση	287
<i>ΘΕΟΔΩΡΟΥ Α. ΝΗΜΑ, δρος ιστορίας - σχολικού συμβούλου φιλολόγων,</i>	
<i>ΜΑΡΙΑΣ Π. ΤΣΙΑΝΤΗ, φιλολόγου,</i>	
- Γεώργιος Κονδύλης. Η ευρυτανική καταγωγή και οι σχέσεις του με τα Τρίκαλα	341
<i>ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΑΓΟΡΙΤΣΑ, ιστορικού - ΜΑ ιστορίας,</i>	
- Η υποψηφιότητα του Νίκου Α. Βέη ως βουλευτή Τριτσάλων στις εκλογές της 28ης Νοεμβρίου 1910 και η συμβολή των Μονών των Μετεώρων	415

Γ. ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ

<i>ΕΙΡΗΝΗΣ ΧΙΩΤΗ, Μ.Α. και υποψ. δρος κλασικής αρχαιολογίας</i>	
- Ο ιππείας της Πέλινας	439
<i>ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑΣ ΒΑΜΠΟΥΛΗ, αρχαιολόγου,</i>	
<i>ΙΩΑΝΝΑΣ ΜΑΜΑΛΟΥΔΗ, αρχαιολόγου,</i>	
<i>ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΤΡΙΓΩΝΗ, αρχαιολόγου,</i>	
<i>ΛΕΩΝΙΔΑ Π. ΧΑΤΖΗΑΓΓΕΛΑΚΗ, διευθυντή ΛΔ' ΕΠΚΑ (Δυτ. Θεσσαλίας),</i>	
- Νεότερα ανασκαφικά ευρήματα στην περιοχή της αρχαίας Πέλινας	453
<i>ΛΕΩΝΙΔΑ Π. ΧΑΤΖΗΑΓΓΕΛΑΚΗ, διευθυντή ΛΔ' ΕΠΚΑ (Δυτ. Θεσσαλίας),</i>	
<i>ΧΑΡΙΛΑΟΥ ΤΣΕΛΙΟΥ, αρχαιολόγου,</i>	
- Ανασκαφικές έρευνες στην πόλη των Τριτσάλων. Οι πόλεις κάτω από την πόλη	471
<i>ΛΕΩΝΙΔΑ Π. ΧΑΤΖΗΑΓΓΕΛΑΚΗ, διευθυντή ΛΔ' ΕΠΚΑ (Δυτ. Θεσσαλίας),</i>	
- Προστασία, Συντήρηση και Ανάδειξη Αρχαιολογικών χώρων Νομού Τριτσάλων	491
<i>ΑΡΓΥΡΗ Π. Π. ΠΕΤΡΟΝΩΤΗ, τ. αν. καθηγήτῃ Παν/μίου Θεσ/νίκης,</i>	
- Κοτζά Σινάν (Koca Sinan, περ. 1497/98-1588), ο μεγάλος Καππαδόκης Οθωμανός αρχιτέκτων και το αποδιδόμενο σ' αυτόν Τζαμί του Οσμάν Σαχ στα Θεσσαλικά Τρίκαλα	513
<i>ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΤΣΟΛΑΚΗ, επ. καθηγήτῃ Παν/μίου Θεσσαλονίκης,</i>	
- Το οθωμανικό Διοικητήριο των Τριτσάλων	555

<i>ΕΥΑΓΓΕΛΙΑΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΥ, αρχαιολόγου 5ης ΕΒΑ (Μυστρά),</i>	
- Βυζαντινά οχυρά στον ανατολικό Κόζιακα	563
<i>ΛΑΖΑΡΟΥ ΔΕΡΙΖΙΩΤΗ, αρχαιολόγου - επίτ. εφόρου αρχαιοτήτων,</i>	
- Οδηγίες ενός μαΐστορος της αγιογραφίας του 16ου αιώνα.....	581
<i>ΧΡΙΣΤΟΥ ΤΣΙΛΙΜΙΓΚΑ, πολιτικού μηχανικού 19ης ΕΒΑ (Τρικάλων),</i>	
- Στερέωση - Αποκατάσταση Ι.Ν. Κοιμήσεως της Θεοτόκου στο Δ.Δ. Αχλαδοχωρίου του Δ. Φαρκαδόνας Ν. Τρικάλων.....	589
<i>ΕΛΕΝΗΣ ΒΛΑΧΟΠΟΥΛΟΥ-ΚΑΡΑΜΠΙΝΑ, δρος βυζαντινής αρχαιολογίας,</i>	
- Ο σλαβικός αήρ της Ιεράς Μονής Δουσίκου Τρικάλων με μικρο-γραφίες Ευαγγελιστών (15ος και 17ος αι.)	603
<i>ΚΡΥΣΤΑΛΛΙΑΣ ΜΑΝΤΖΑΝΑ, διευθύντριας 19ης ΕΒΑ (Τρικάλων),</i>	
- Η παράσταση 'Ο Αναπεσών' σε μνημεία της περιοχής Τρικάλων	619
<i>ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΖΑΦΕΙΡΗ, πολιτικού μηχανικού,</i>	
- Αποκατάσταση Ιερού Ναού Τιμίου Σταυρού Δολιανών - Κρασιάς Ασπροποτάμου)	633
<i>ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΣ ΜΑΧΑΙΡΑ, αρχαιολόγου 19ης ΕΒΑ (Τρικάλων),</i>	
- Τεχνοτροπική ανάλυση του ξυλόγλυπτου τέμπλου του Ι.Ν. Αγ. Νικολάου στη Βασιλική Καλαμπάκας	647
<i>ΟΥΡΑΝΙΑΣ ΜΠΑΛΟΓΙΑΝΝΗ, αρχαιολόγου 19ης ΕΒΑ (Τρικάλων),</i>	
- Ο Ι. Ναός του Αγ. Νικολάου στην Αύρα Καλαμπάκας. Προσέγγιση στην τέχνη των Σαμαριναίων ζωγράφων	655

Δ. ΛΑΟΓΡΑΦΙΑ

<i>ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΡΑΠΤΗ, λέκτορος Παν/μίου Ιωαννίνων,</i>	
- Μυθικές απηχήσεις από τον κύκλο της ζωής στην παραδοσιακή και σύγχρονη ζωή των Τρικαλινών	667
<i>ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΚΑΤΣΑΔΩΡΟΥ, λαογράφου - διδάσκοντος στο Παν/μιο Αιγαίου,</i>	
- Προφορική παράδοση και ζωή μέσα από τα λαϊκά παραμύθια: Παραλλαγές του Δρακοντοκτόνου και του Κοντορεβυθούλη από τον Νομό Τρικάλων	683
<i>ΚΩΝ/ΝΙΑΣ ΚΑΡΑΛΗ, φοιτήτριας αρχιτεκτονικής,</i>	
- Πανελλήνιο Αντάμωμα Σαρακατσαναίων στο Περτούλι Τρικάλων και σαρακατσάνικα καλύβια	693

Νεκρολογία: Χρίστος Θεοδωρίδης (1935-2009)	719
- Νέα Βιβλία	725
- Βιβλιοκρισίες	729
- Οι δραστηριότητες του Φ.Ι.ΛΟ.Σ. Τρικάλων	743
- Οδηγίες προς τους συνεργάτες των «Τρικαλινών»	749